Érkezett: 2021 FEBR 01
Érkeztető szám: 1130

ÁSZ 150 éve a közpénzek őre

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Jászarokszállás Város
POLGÁRMESTERI HIVATALA
5123 Jászárokszállás, Árpád-tér 1. Tel.: 57/531-050
Iktatva: 2021 FEBR 02
552 Mell.:.....db
Előszám: 1630/20. Előadó: dr. G.E.

Ikt. szám: EL-2942-5700/2021.
Tárgy: Tanácsadó levél

Tisztelt Polgármester Úrhölgy/Úr!
Tisztelt Közgyűlés Elnöke!

Az Állami Számvevőszék befejezte az összes magyarországi önkormányzat, illetve az önkormányzati hivatalok integritásának, vagyis a korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring értékelését. Az integritás kialakítása azért fontos, mert ezáltal átlátható és elszámoltatható egy szervezet működése, amely elősegíti a korrupció és egyéb visszaélések megelőzését. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, azaz a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok – jogszabályoknak, a szervezet működését meghatározó elemeinek – megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazása.

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzés értékeléséről szóló, megyéje településeire, a 66 kiemelt jelentőségű önkormányzatára vonatkozó jelentést jelen levelem mellékleteként csatoltan megküldöm. A jelentés a megyében található önkormányzatok és hivatalaik ellenőrzésének eredményét, az önkormányzatok és hivatalaik együttes településenkénti osztályzatát mutatja be. A jelentés a szervezetére és Önre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz, ezért ehhez nem kapcsolódott 15 napos észrevételezés. Az Állami Számvevőszék már az ellenőrzés során élt figyelemfelhívással és szólította meg azon polgármestereket, közgyűlési elnököket és jegyzőket, ahol hiányosságot tárt fel és egyúttal adott lehetőséget még 2020-ban az integritást biztosító lényeges feltételek javítására.

A jelentést Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének küldöm meg. Az önkormányzat integritását biztosító feltételek kiépítettségére és annak működésére azonban az önkormányzat hivatala és annak vezetését ellátó jegyző munkája is hatással van. E tekintetben az önkormányzat első számú vezetője és az önkormányzat hivatalának jegyzője közötti függőség megjelenik egyrészt az egyes dokumentumok előkészítésében, az azokról való döntésben. Másrészt Ön határozza meg a jegyző feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában. Az integritási kockázatok csökkentése körében tehát fontos, hogy tájékoztassa az önkormányzat hivatalának jegyzőjét az Állami Számvevőszék jelen értékeléséről és felhívja az annak kapcsán szükséges további intézkedések megtételére. A felelősségi körébe tartozó területeken pedig támaszkodjon jegyzőjére.

Az Állami Számvevőszék az ellenőrzést több ütemben végezte. Először a szervezeti és működési szabályzat meglétét és annak lényeges elemeit értékelte az önkormányzatoknál. Ezt követően a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából azokat a lényeges dokumentumokat értékelte, amelyek a megalapozott beszámoló szabályszerű elkészítéséhez és az

önkormányzat átlátható gazdálkodásához szükségesek. Ennek keretében az önkormányzatnál a jegyző szabályozási hatáskörébe tartozóan a számviteli politika és a hozzá kapcsolódó szabályzatok, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend, a tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat, továbbá a kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás ellenőrzésére került sor. Emellett az ellenőrzés kiterjedt a polgármester szabályozási hatáskörébe tartozó számlarendre.

Az ellenőrzés során beazonosítottuk azokat a területeket, amelyek alapján Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének, valamint az önkormányzat hivatala jegyzőjének saját felelősségi körében további továbblépési lehetőséget biztosít az Állami Számvevőszék a csalásmentes környezet kiépítése, az alapvető integritás feltételek biztosítása érdekében. Ezeket jelen levelem melléklete mutatja be részletesen.

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az ellenőrzött szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság, illetve a tiszta közélet elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom erősödjön.

Erre figyelemmel jelen levelem célja többek között az is, hogy rámutasson, mi a jelentősége az egyes ellenőrzött dokumentumoknak a közpénzek szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása szempontjából, és milyen kockázatot hordoz a jogszabályban előírt szabályzatok, nyilvántartások hiánya az önkormányzatok gazdálkodására.

1. A szervezeti és működési szabályzatban olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének. A helyi, települési közélet tisztaságának, átláthatóságának egyik legfontosabb eszköze a vagyonnyilatkozat-tétel a helyi közügyek vitelében részt vevő képviselők számára. A vagyonnyilatkozat-tétel egyben az integritás szempontjából garanciális elemet is jelent a helyi közügyek intézésében, pénzügyi és vagyoni következményekkel járó önkormányzati döntések meghozatalában részt vevő személyeknek. Ehhez szorosan kapcsolódik a jegyző, mint a vagyonnyilatkozatok őrzéséért felelős személynek a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt adatok személyes védelmére vonatkozó további szabályoknak szabályzatban történő megállapítása. A vezetés felelőssége, hogy szervezeti szinten a vagyonnyilatkozatra vonatkozó előírások, eljárások szabályozva legyenek.
2. A számviteli politika, és az annak keretében elkészítendő szabályzatok, valamint a számlarend jelentik az önkormányzatok szabályszerű gazdálkodási környezetének alapját. A hivatkozott számviteli szabályzatokban kerülnek rögzítésre a könyvvezetés végzéséhez, valamint a beszámoló elkészítéséhez szükséges alapelvek, módszerek, eljárások. Ezért az érintett szabályzatok hiányában nem biztosított az önkormányzat gazdálkodásának átláthatóságát szolgáló beszámoló megalapozottsága és valódisága. Emellett a számviteli szabályzatok a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevételéhez és felhasználásához, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, a támogatásokkal való szabályszerű elszámoláshoz is szükségesek. Az előírt szabályzatok hiánya a gazdálkodás számviteli alapelvek szerinti

végrehajtást akadályozza, amely következtében az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elve nem érvényesülhet.

3. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, az előirányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli az önkormányzat korrupciós kitettségét, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.

4. Az önkormányzatoknál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az önkormányzat hivatalát érintő lényeges dokumentumok tekintetében az alábbiakat emelem ki:

1. A szervezeti és működési szabályzat a hivatalok működésének alapvető dokumentuma, amely rögzíti a hivatal szervezeti felépítését, működésének rendjét és a szervezeti egységek megnevezését. Amennyiben a hivatal jogszabályi előírás ellenére nem rendelkezik a feladatokat, a hatásköri és felelősségi viszonyokat meghatározó szervezeti és működési szabályzattal, akkor azzal egyrészt a belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése nem valósult meg. Másrészt a szervezeti és működési szabályzat hiányában nem biztosítja az átlátható és elszámoltatható működés alapvető feltételét, felelősségi és feladat ellátási viszonyokat.

2. Jogszabályi előírás szerint a hivatal, mint költségvetési szerv vezetőjének, a jegyzőnek értékelnie kell a hivatal belső kontrollrendszerének minőségét, továbbá arról kell nyilatkoznia, hogy az általa vezetett hivatal a megfelelő folyamatokat működtette-e a feladatai ellátása során. A nyilatkozat alapvető célja, hogy a jegyző megalapozott információkkal rendelkezzen a vezetése alatt álló szerv működéséről és ez alapján a valóságnak megfelelően töltse ki és írja alá az éves beszámolóval együtt a jogszabályban előírt tartalmú nyilatkozatot. Amennyiben a költségvetési szerv vezetője nem teszi meg a nyilatkozatot, abban az esetben megkérdőjelezhető az, hogy a belső kontrollrendszert kialakította-e és működtette-e, továbbá megfelelő információval rendelkezett-e a hivatal belső kontrollrendszerének kialakításáról és működéséről.

3. A jogszabályban előírt integrált kockázatkezelési rendszer olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával. A szervezet célkitűzéseinek és értékeinek

figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését. Ha a hivatal az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét nem alakította ki, nem történt meg a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok azonosítása, értékelése, ennek hiányában nem volt biztosított a hibák megelőzése és feltárása sem.

4. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni a költségvetési szerv működéséhez kapcsolódó, az előirányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli a hivatal korrupciós kitettségét, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.

5. A hivatalnál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az Állami Számvevőszék célja, hogy ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, a közpénzügyi helyzet javulását, ezért kiemelten fontosnak tartja a pozitív változások elindítását, illetve folytatását.

A szabálykövetésnek és a rendezettségnek a COVID-19 világjárvány időszakában kiemelt jelentősége van, amelynek nehéz megfelelni nap mint nap. Ezért a működésben a szabályozottság nélkülözhetetlen. Mindehhez adott tanácsot most Önnek az önkormányzatok monitoring típusú ellenőrzésével az Állami Számvevőszék, rámutatva az önkormányzati integritás lényeges pontjaira, bemutatva az egyes területekért felelős vezetőket, valamint megjelölve az Ön vezetéséhez tartozó felülvizsgálandó és további előrelépést jelentő területeket.

Arra biztatom, hogy munkájában támaszkodjon a belső ellenőrzésre, egyrészt a már 2020-ban végrehajtott intézkedések tekintetében, másrészt a még 2021-ben javítandó területeken. A belső ellenőrzés része a közpénzügyi ellenőrzés hármas védelmi vonalából az első védelmi vonalnak, amelynek kiemelt feladata tevékenységén keresztül elősegíteni a szabályszerű közpénzfelhasználást és a közvagyon védelmét. Ehhez a belső ellenőr akkor tud valós időben hozzájárulni, ha nem csak utólagos ellenőrzéseket végez. A belső ellenőrzésnek képessé kell válnia, hogy felmérje a valós kockázatokat, beleértve az integritási kockázatokat is.

A már kiépített integritás kontrollok érvényesülése, azok karbantartása, fejlesztése azonban ugyanilyen fontosságú a jövőben a hatásos ellenálló képesség biztosítása érdekében. Ez hozzájárul az önkormányzat jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működéséhez, a korrupciós kockázatok szervezeti szintű csökkentéséhez és a polgármesteri esküjében foglaltak érvényesítéséhez.

Hiszek abban, hogy a korrupció elleni fellépés kulcsa az összefogás és a megelőzés. Ezért bízom benne, hogy az önkormányzatnál a számvevőszéki tapasztalatok hasznosítása, ez alapján a kontrollok és védelmi rendszerek fejlesztése csökkentheti a visszaélések és a korrupció veszélyét. Remélem, hogy levelem kellő támogatást nyújt a pozitív változások elindításához, illetve folytatásához. Bízom benne, hogy intézkedéseivel Ön is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon mindenkor integritástudatos és szabályosan gazdálkodó önkormányzatok működjenek.

Budapest, 2021. január hó 29. nap

Tisztelettel:

Domokos László
s. k.

Melléklet:

1. Kimutatás az ellenőrzés során feltárt, felülvizsgálandó területekről
2. Az ellenőrzés során értékelt dokumentumok kiadásáért felelős vezető
3. Jelentés

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során feltárt hiányosság

1	Szervezeti és működési szabályzat	-
1a	Szervezeti felépítés és a működés rendje, szervezeti egységek megnevezése	-
2	A vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat	-
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről	-
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje	-
4a	bejelentő védelme, tájékoztatása	-
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje	-
5a	kockázatok felmérésének kötelezettsége kiértékelés	-
6	Számviteli politika	-
6a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	-
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	X
7a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	X
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	X
8a	követetések értékelésének szabályai	X
9	Pénzkezelési szabályzat	-
9a	napi készpénz záró állomány	-
10	Számlarend	-
10a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	-
11	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	X
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	-
12a	kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolás szabályozása	-
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	-

JÁSZÁROKSZÁLLÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során feltárt hiányosság

1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet	-
1a	Átruházott hatáskörök, önkormányzat szervei, jogállása, vagyonnyilatkozat bizottság	-
2	Számviteli politika	-
2a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	X
3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	X
3a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	X
4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	X
4a	követetések értékelésének szabályai	X
5	Pénzkezelési szabályzat	-
5a	napi készpénz záró állomány	-
6	Számlarend	X
6a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	X
7	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	X
8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	X
8a	kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolás szabályozása	X
9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	-

Az ellenőrzés során értékelt dokumentumok kiadásáért felelős vezető

	Hivatal	Felelős vezető		Önkormányzat	Felelős vezető
1	Szervezeti és működési szabályzat	Jegyző	1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet	Polgármester
2	A vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat	Jegyző			
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről	Jegyző			
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje	Jegyző			
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje	Jegyző			
6	Számviteli politika	Jegyző	2	Számviteli politika	Jegyző
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	Jegyző	3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	Jegyző
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	Jegyző	4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	Jegyző
9	Pénzkezelési szabályzat	Jegyző	5	Pénzkezelési szabályzat	Jegyző
10	Számlarend	Jegyző	6	Számlarend	Polgármester
11	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	Jegyző	7	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	Jegyző
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	Jegyző	8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	Jegyző
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	Jegyző	9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	Jegyző

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Jász-Nagykun-Szolnok megye települési önkormányzatai

2021.

21015
www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése- Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Jász-Nagykun-Szolnok megye települési önkormányzatai

2021. 01 hó 29 nap

21015
www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
ELNÖK

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

SALAMON ILDIKÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DR. GÁL NÓRA ellenőrzésvezető

KISS ISTVÁN GYÖRGY ellenőrzésvezető

KAKAS SÁNDOR ellenőrzésvezető

JANIK JÓZSEF LÁSZLÓ ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

GÖRGÉNYI GÁBOR osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-3081-011/2021

TÉMASZÁM: 2548

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0892

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEGZÉS 5

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA 7

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE 8

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA 9

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI 10

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI 11

ÉRTÉKELÉSEK 13

MELLÉKLETEK 19

I. sz. melléklet: Fogalomtár 19

II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek felsorolása és értékelése 21

III. sz. melléklet: Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során értékelt 26 dokumentum megnevezése 23

IV. sz. melléklet: Értékelési keretrendszer 24

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE 27

ÖSSZEGZÉS

Jász-Nagykun-Szolnok megye települési önkormányzatainál 12 polgármester és 14 jegyző felelős vezetői magatartást tanúsított, az ÁSZ tanácsadása alapján már 2020-ban javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

Az ÁSZ rámutatott olyan alapvető területekre, amely alapján 42 önkormányzat polgármestere, valamint jegyzője részére saját felelős vezetői magatartása körében további előrelépési lehetőséget biztosít 2021-re a csalásmentes környezet kiépítése érdekében, az alapvető integritási feltételek területén.

5 önkormányzatnál, illetve a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál rendszerszintű kockázatok maradtak fenn, amelyek új, részletes ellenőrzést indokolnak.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

Az Alaptörvényben megfogalmazott alapértékek, elvek szerint minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Az Állami Számvevőszék 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei rávilágítottak arra, hogy a helyi önkormányzatok a közszféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak.

Napjainkban kiemelt aktualitást és jelentőséget kapott a közpénzügyi helyzet javítása, az integritási szemlélet érvényesítésének erősítése. Az önkormányzatoknak fel kell készülniük arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok korrupciós veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarabb kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható felhasználását biztosító, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra csökkentő belső szabályozást. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritási kockázatokkal, azokat rendszeresen mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutathat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos, integritást erősítő jó gyakorlatokra is, továbbá felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre.

Értékelés

Alapvető társadalmi elvárás, hogy az önkormányzatok működésében érvényesüljenek az integritás alapú hivatali elvek az állampolgárok részére nyújtott szolgáltatások során. Minden állampolgárnak azonos elvek alapján, azonos elbírálás szerint kell megkapnia az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatásokat úgy, hogy ennek érvényesülése az érintettek elégedettségi szintjében is jelentkezzen. Az integritás alapú elvek hiánya gyengíti a jogállamot, ezért ezen elvek mentén történő működési környezet kiépítése és fejlesztése, valamint kockázatainak kezelése felelős vezetői magatartást igényel.

A közpénzügyi helyzet mielőbbi javítását elsődleges szempontként érvényesítve, az Állami Számvevőszék a rendelkezésére bocsátott adatok értékelése alapján az ellenőrzési program tanácsadó céljával összhangban már az ellenőrzés lefolytatásával párhuzamosan lehetőséget biztosított a jövőre vonatkozóan a vezetők számára, hogy a feltárt hibák, hiányosságok felszámolására intézkedjenek, hozzájárulva ezzel a 2020. évi beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító csalásmentes integritási környezet kialakításához.

25 önkormányzatnál és 23 hivatalnál a polgármester, illetve a jegyző eleget tett az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének.

12 polgármester és 14 jegyző – az ÁSZ jelzése figyelembevételével – már az ellenőrzés ideje alatt, a 2020. évre vonatkozóan javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok folyamatos, megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy kialakították a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának előfeltételeit, az integrált kockázatkezelés feltételeit.

A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének, így többek között az önkormányzat szerveinek és felelősségi viszonyainak meghatározása, valamint a képviselők vagyonnyilatkozat-tételi rendjét felügyelő bizottság létrehozása. A szabályokat rögzítő rendelet megalkotásának 67 önkormányzatnál tettek eleget.

A pénzügyi- és a vagyongazdálkodás alapvető szabályozottsága és nyilvántartásai – a számviteli politika és a keretében kialakítandó szabályzatok, a számlarend, a gazdálkodási szabályzat, a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend – elengedhetetlen feltételei a csalásmentes szervezeti működésnek, a közpénzek és a közvagyon integritás elvű kezelésének, valamint a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítésének. A hivatal a számviteli politika és az annak a keretén belül elkészítendő számviteli szabályzatok elkészítésével biztosítja pénzügyi- és vagyongazdálkodása átláthatóságának és elszámoltathatóságának feltételeit, kereteit.

A szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom is erősödjön.

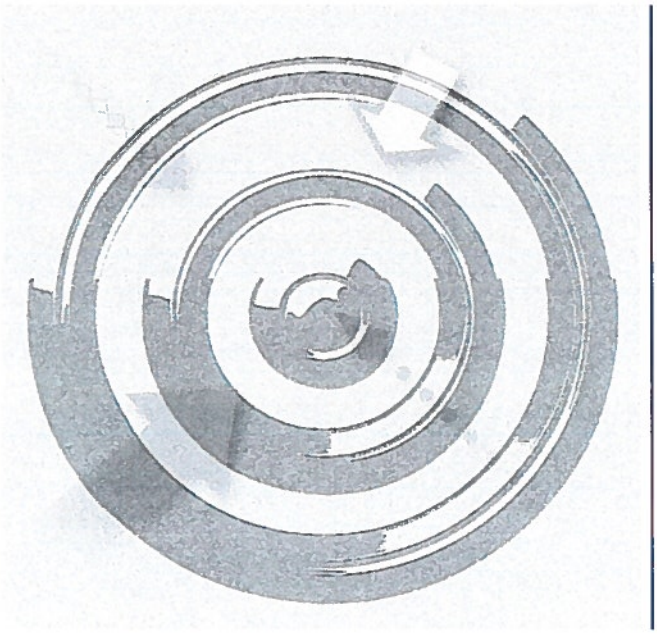
Az integritás szempontjából lényeges dokumentumok ellenőrzésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével a Jász-Nagykun-Szolnok megyei települési önkormányzatok és hivatalok integritásának fennálló állapota együttesen 4,1 értékű osztályzatot ért el.

Következtetések

Az integritás elvű működés erősítése érdekében további kockázatcsökkentő lépések szükségesek az integritás elvű vezetés-irányítás, valamint a pénzügyi- és a vagyongazdálkodás szabályszerű feltételeinek kialakítása terén, amelyeket az érintetteknek az ÁSZ által írásban megküldött további jelzés alapján lehetőségük van megtenni önmaguktól.

Azoknál a legnagyobb kockázatú önkormányzatoknál, valamint a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál, amelyeknél rendszerszintű – önmaga által nem kezelt – kockázatot azonosított az ÁSZ, új, részletekbe menő ellenőrzés válik indokolttá.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a helyi önkormányzatoknál és annak gazdálkodási feladatait ellátó önkormányzati hivataloknál megteremtették-e az integritás biztosításához szükséges feltételeket, kialakították-e az integritási kontrollokhoz kapcsolódó, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat.

A monitoring típusú ellenőrzéssel, az ellenőrzöttek jelenben lévő fejlődését figyelembe véve az Állami Számvevőszék az önkormányzatok integritásának állapotát jelző szintjét értékeli. Rámutat azokra a területekre, amelyen a felelős vezetők saját maguk képesek előrelépni oly módon, hogy az integritás érvényesüljön a napi működésük során. Ez a cél szorosan összefügg az Állami Számvevőszékről szóló törvényben foglaltakkal, melynek legfőbb célja a közpénzügyi helyzet javulása.

Az elmúlt évek intézményi irányításában tapasztalt előrehaladás alapján, az együttműködés bizalmára építve az Állami Számvevőszék nem intézkedési terv készítésére kötelezi az ellenőrzötteket, hanem az elköteleződésükre alapozva, tanácsadás keretében mozdítja elő a pozitív irányú közpénzügyi változásuk megvalósítását, ezzel is támogatva a jól irányított állam működését.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Jász-Nagykun-Szolnok megye helyi önkormányzatai és önkormányzati hivatalai

Magyarország Alaptörvénye[1] alapján az ország területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.[2]) rendelkezései szerint a helyi önkormányzás választópolgárok közösségét megillető joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) szintjén valósul meg.

Az önkormányzatok kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatainak ellátását a képviselő-testület és szervei (többek között a polgármester és a jegyző) biztosítják. A polgármester képviseli a képviselő-testületet, a jegyző pedig vezeti a polgármesteri hivatalt, vagy a közös önkormányzati hivatalt.

Az önkormányzatok alapvető szabályozási feladatai tehát a polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartoznak. Az integritás szabályozottságának magas minőségét ezért a polgármester és a jegyző felelős vezetői magatartása határozza meg elsődlegesen.

Az ellenőrzés a polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartozó szabályozási környezetre, a főbb integritási kontrollok kiépítettségére terjed ki. Nem terjed ki az önkormányzat által alapított intézményekre, gazdasági társaságokra, alapítványokra, valamint az önkormányzati társulásokra.

Az ellenőrzésre Jász-Nagykun-Szolnok megye mind a 79 önkormányzata és 53 hivatala kijelölésre került. Jelen ellenőrzés az ellenőrzöttek közül nem tartalmazza a megyei jogú város, valamint a megyei önkormányzat és a gazdálkodási feladataikat ellátó két hivatal ellenőrzésének eredményét. Az ellenőrzés 77 helyi önkormányzat esetében lefolytatásra került.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ÁSZ[3] 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei azt mutatták, hogy a helyi önkormányzatok a közszféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak. A kisebb népességszámú települések önkormányzatai különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk – a felmérés eredményei alapján – kevésbé kiépített.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását; a monitoring típusú ellenőrzéssel helyzetképet adjon az önkormányzati alrendszer egészében az integritási szemlélet érvényesítéséről, rávilágítson az integritási kontrollok kiépítettségére, illetve további fejlesztésére. Napjainkban mindez kiemelt fontosságúvá vált. Az önkormányzatoknak fel kell készülnie arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást, amelyre felmérésünk és ellenőrzéseink alapján az önkormányzatok nincsenek megfelelően felkészülve. Az ÁSZ ebben a helyzetben is alapvető kötelességének tartja, hogy a közpénzek őre legyen, és ellenőrzéseit az önkormányzatok körében is folytassa.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarabb kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra szorító belső szabályozását. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritás kockázatokkal, azokat ismételten mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos integritási jó gyakorlatokra is, továbbá felhívja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre is.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. *Megteremtette-e az önkormányzat polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

2. *Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

3. *Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

Az ellenőrzött időszak a 2020. év.

Az ellenőrzés tárgya

A szervezeti keretekkel, a működéssel és gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, szabályozások, valamint a szervezeti elvekkel, értékekkel összefüggő integritás kontrollok kiépítettsége.

Az ellenőrzött szervezet

Jász-Nagykun-Szolnok megye helyi önkormányzatai és a gazdálkodási feladataikat ellátó önkormányzati hivatalok, a II. sz. melléklet szerint.

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogalapját az ÁSZ tv[4]. 1. § (3) bekezdése képezte.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertan figyelembevételével végezte az ÁSZ.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartást az ÁSZ az ÁSZ SZMSZ[5]-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történt: megfigyelés, összehasonlítás, elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak az ellenőrzési programban felsorolt adatforrások, továbbá minden – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információkat tartalmazó dokumentum.

Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok, valamint az ÁSZ honlapján közzétett helyénvalósági kritériumok figyelembe vételével folytatta le az ÁSZ.

A jogszabályok által kötelezően elő nem írt, helyénvalósági kritériumokra vonatkozó követelményeket az ÁSZ nemzetközi sztenderdekben, hazai iránymutatásokban, módszertani útmutatókban szereplő „jó gyakorlatok" beazonosításával, integritási felmérésével, öntesztekkel alapozta meg. Az erre vonatkozó értékelések a jelentésben *dőlt* betűvel szerepelnek.

A szabályszerűségi és a helyénvalósági kritériumok viszonyát a jogszabályi előírások elsődlegessége határozza meg. A helyénvalósági kritériumok a jogszabályi előírások betartása esetén a szabályszerűségi kritériumok hatását erősítik, ellenkező esetben nem érvényesülnek.

A monitoring típusú ellenőrzés a helyi önkormányzatok integritás alapú működésének lényeges területeire fókuszált, és a lényeges dokumentumok kritikus területeinek ellenőrzésével lehetőséget biztosított a helyi önkormányzatok integritásának értékelésére. A monitoring típusú ellenőrzés emellett már az ellenőrzés folyamatában az ÁSZ figyelemfelhívásán keresztül önmaga általi előrelépési lehetőséget biztosított az integritási kockázatok csökkentésére.

A közpénzügyek átláthatóságának, rendezettségének megteremtése, a közpénzügyi helyzet mielőbbi javulása érdekében az ÁSZ három szintű tanácsadással segítette az ellenőrzött szervezeteket a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételek megteremtésében.

Az ellenőrzés indítását megelőzően felhívta valamennyi önkormányzat és hivatal vezetőjének figyelmét az integritás szempontjából lényeges dokumentumokra, azok ellenőrzésére.

Az ellenőrzés során a beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító kontrollkörnyezet kialakítása, valamint a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából lényeges dokumentumok rendelkezésre állásának, továbbá azok tartalmának integritás szempontjából fontos területei értékelésére került sor. A monitoring típusú ellenőrzés már az ellenőrzés időszakában visszajelzést adott azon a dokumentumokról, amelyek javítása még hozzájárul a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javításához. A további dokumentumok értékelésének alapján a 2021. évre tehetők meg a szervezet jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működését segítő intézkedések.

Az integritás szempontjából lényeges vezetési, pénzügyi és gazdálkodási területek értékelésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével került sor az önkormányzatok és a hivatalok integritási színvonalának együttes osztályozására. Ennek módját a III. és IV. sz. mellékletben foglalt értékelési keretrendszer tartalmazza.

ÉRTÉKELÉSEK

1. Megteremtette-e az önkormányzat polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés	**25 önkormányzat polgármestere és jegyzője kialakította a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket. 12 önkormányzat polgármestere és jegyzője az ÁSZ tanácsadó tevékenysége eredményeként hozzájárult az integritás minőségének javulásához.**
1.1. számú értékelés	**67 önkormányzat polgármestere biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.**

55 képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendelete nem hordozott integritási kockázatot.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg az adott szervezet működésének részletes szabályait, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a szervezet belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

12 önkormányzat polgármestere felelős vezetőként az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként.

További 10 önkormányzat polgármesterének fennáll a lehetősége a feltárt hiányosságok 2021-ben történő kijavítására és ezzel az integritási kockázatok csökkentésére.

A képviselő-testületi szervezeti és működési szabályzattal rendelkező ellenőrzöttek közül 25 önkormányzat polgármestere a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további integritási kontrollok megerősítésének indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védettségének javításához.

A képviselő-testületi szervezeti és működési szabályzattal nem rendelkező ellenőrzöttek közül 2 önkormányzat polgármestere szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

1.2. számú értékelés — **29 önkormányzat polgármestere és jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

35 önkormányzat polgármestere és jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

42 önkormányzatnál fennáll a lehetőség arra, hogy a jegyző a számviteli politika, illetve a polgármester a számlarend vonatkozásában felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A számviteli alapdokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védettség erősítéséhez.

57 önkormányzat jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

18 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védettségének növelésére.

1.3. számú értékelés — **55 önkormányzat jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

68 önkormányzat jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 68 önkormányzat jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, valamint 58 önkormányzat jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

18 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valódiságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

2. Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés	**23 hivatal jegyzője kialakította a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket. 14 hivatal jegyzője az ÁSZ tanácsadó tevékenysége eredményeként hozzájárult az integritás minőségének javulásához.**
2.1. számú értékelés	**27 hivatal jegyzője biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.**

40 hivatal rendelkezett Szervezeti és Működési Szabályzattal.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg a hivatal működésének alapvető kereteit, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a hivatal belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

11 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

40 hivatal jegyzője rendelkezett a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokról. További 3 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett, az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

35 hivatal jegyzője elkészítette vezetői nyilatkozatát a belső kontrollrendszer minőségéről a 2019. évre vonatkozóan. A nyilatkozatban történik meg a belső kontrollrendszer minőségének éves értékelése, amely alapján megismerhető az integritás alapú működéshez szükséges szabályozottság aktuális állapota és a lehetséges integritási kockázatok. A dokumentum tartalmának ismeretében lehetőség nyílik a kockázatok csökkentésére teendő intézkedések kidolgozására, a korrupcióelleni védelem erősítésére.

43 hivatal jegyzője elkészítette a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

43 hivatal jegyzője rendelkezett az integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A kialakított szabályzatok csökkentik a korrupciós kockázatokat, ezáltal növelve a hivatal szervezetén belüli és kifelé irányuló tevékenységének átláthatóságát, a korrupció elleni védettségre irányuló szabályozás biztosítását.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumaival rendelkező hivatalok közül 19 hivatal jegyzője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további szabályozók indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védettségének javításához.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumainak teljes körével nem rendelkező hivatalok közül 11 hivatal jegyzője szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

2.2. számú értékelés

39 hivatal jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

43 hivatal jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapdokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, a pénzkezelési szabályzat, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védettség erősítéséhez.

2 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt - az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként - a számviteli politika és a számlarend vonatkozásában 2020-ban intézkedett. Ennek eredményeként az integritás szempontjából lényeges, pénzügyi területen fennálló szabályozottság a hivataloknál javult.

6 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

43 hivatal jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védettségének növelésére.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

2.3. számú értékelés	**44 hivatal jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

46 hivatal jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 48 hivatal jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, illetve 44 hivatal jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

3 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett, így – az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként – a vagyongazdálkodás területén a szabályozottság javult.

7 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valódiságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

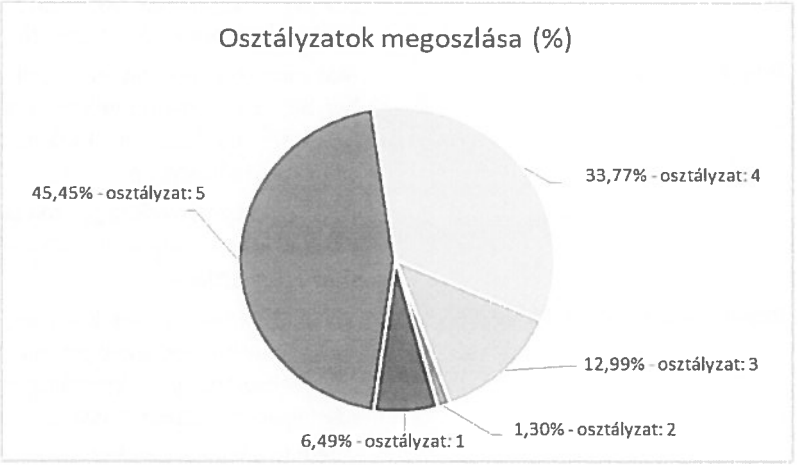
3. Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?

Összegző értékelés	**Az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként intézkedő szervezetek hozzájárultak az ellenőrzés által feltárt hibák, hiányosságok felszámolásához, a korrupciós kockázatok csökkentéséhez. 5 ellenőrzöttnél további ellenőrzés indokolt az integritási kockázatok csökkentésének érvényesülése érdekében.**

Az ellenőrzés során feltárt dokumentumhiány, vagy nem megfelelő dokumentum a jogszabályokban előírtak szerinti szabályozó szerepét nem tudja betölteni, ezért az ellenőrzés során az önkormányzatok polgármesterei és a hivatalok jegyzői, mint az ellenőrzött szervezet felelős vezetői lehetőséget kaptak a feltárt hiányosságok kijavítása iránti intézkedésre. A 2020. évben ennek eredményeként 26 ellenőrzöttnél javultak az integritás alapvető feltételei. A hiányosságok megszüntetése iránt eddig nem intézkedő 75 ellenőrzöttnek is lehetősége van 2021-ben a felelős vezetői magatartás körében a szükséges intézkedéseket megtenni és ezzel a korrupciós kockázatokat csökkenteni.

Jász-Nagykun-Szolnok megye települési önkormányzatai integritásának értékelése

Osztályzat	Db	Megoszlás
5	35	45,45%
4	26	33,77%
3	10	12,99%
2	1	1,30%
1	5	6,49%
Átlag: 4,1	-	-

Jász-Nagykun-Szolnok megyében az önkormányzatok több mint 45,5 %-a kialakította az integritás alapú működés alapvető feltételeit, több mint 48 % pedig további intézkedésekkel csökkentheti a korrupciós veszélyeztetettséget.

Az önkormányzatok közel 6,5 %-a az alapvető integritási feltételeknek sem felel meg.

A II. sz. melléklet tartalmazza az egyes önkormányzat és hivatala együttes osztályozását

5 önkormányzatnál az ellenőrzés értékelése alapján olyan súlyú integritási hiányosságok állnak fenn, amely jelentősen fokozza a korrupciós kitettség kockázatát. Ennek csökkentése érdekében az ÁSZ további ellenőrzéseket tervez mind az 5 önkormányzat tekintetében.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

ÁSZ Integritás Projekt	Az ÁSZ 2009-ben indította el a „Korrupciós kockázatok feltérképezése – Integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése" című, európai uniós forrásból megvalósított kiemelt projektjét (Integritás Projekt). Az Integritás Projekt célja, hogy felmérje a közszféra intézményei korrupciós kockázatoknak való kitettségét, illetőleg az azok mérséklésére hivatott kontrollok szintjét. Az ÁSZ a projekt révén az integritás szemlélet minél szélesebb körrel történő megismertetését, gyakorlatba ültetését kívánja elérni. Az integritás követelményeinek megfelelő szervezeti működést előnyben részesítő közigazgatási kultúra elterjesztését és a korrupció elleni fellépést az ÁSZ önmagára nézve is stratégiai jelentőségű célként fogalmazta meg. A projekt a felmérésben résztvevő intézmények számára helyzetükről egyfajta „tükörképet" mutat be, ami alapot teremt a jövőbeni pozitív irányú elmozduláshoz. (Forrás: a http://integritas.asz.hu honlapon közzétett, a 2013. évi Integritás felmérés eredményeiről készült összefoglaló tanulmány)
helyi önkormányzat	Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg (Forrás: Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (1) és (3) bekezdés). A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. (Forrás: Mötv. 3. § (1) bekezdés).
integrált kockázatkezelési rendszer	Olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését (Forrás: Bkr.[6] 2. § m) pontja)
kontrollkörnyezet	A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben a) világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak, b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, c) meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, d) átlátható a humánerőforrás-kezelés, e) biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)
kontrolltevékenységek	A költségvetési szerv vezetője által a szervezeten belül kialakított kontrolltevékenységek, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását. (Forrás: Bkr. 8. § (1) bekezdés)
költségvetési szerv vezetője	A helyi önkormányzat esetében a jegyző, főjegyző (Bkr. 2. § nb) pontja); a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén annak vezetője (Bkr. 2. § nd) pontja).
közérdekű bejelentés	A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)

lágy kontrollok	A szervezet jogszabály által elő nem írt (belső) szabályainak betartását segítő kontrollok.
hivatal	A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivatalt vagy közös önkormányzati hivatalt hoz létre (Forrás: Mötv. 84. § (1) bekezdés). Az önkormányzati hivatal: a polgármesteri hivatal, a főpolgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal (Forrás: Áht.[7] 1. § 18. pont).
panasz	A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)
szervezeti integritást sértő esemény	Minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér. (Forrás: Bkr. 2. § u) pont)

II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK FELSOROLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Sorszám	Önkormányzat	Hivatal	Önkormányzat és hivatala osztályzat
1.	Abádszalók Város Önkormányzata	Abádszalóki Közös Önkormányzati Hivatal	4
2.	Alattyán Község Önkormányzata	Alattyáni Polgármesteri Hivatal	4
3.	Berekfürdő Községi Önkormányzat	Kunmadarasi Közös Önkormányzati Hivatal	5
4.	Besenyszög Város Önkormányzata	Besenyszögi Közös Önkormányzati Hivatal	4
5.	Cibakháza Nagyközségi Önkormányzat	Cibakházi Közös Önkormányzati Hivatal	5
6.	Csataszög Községi Önkormányzat	Nagykörűi Közös Önkormányzati Hivatal	1
7.	Csépa Községi Önkormányzat	Kunszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal	5
8.	Cserkeszőlő Községi Önkormányzat	Cserkeszőlői Polgármesteri Hivatal	3
9.	Fegyvernek Város Önkormányzata	Fegyverneki Polgármesteri Hivatal	5
10.	Hunyadfalva Községi Önkormányzat	Nagykörűi Közös Önkormányzati Hivatal	3
11.	Jánoshida Községi Önkormányzat	Jánoshidai Polgármesteri Hivatal	4
12.	Jászágó Községi Önkormányzat	Jászfelsőszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal	4
13.	Jászalsószentgyörgy Községi Önkormányzat	Jászalsószentgyörgyi Polgármesteri Hivatal	4
14.	Jászapáti Városi Önkormányzat	Jászapáti Polgármesteri Hivatal	5
15.	Jászárokszállás Város Önkormányzata	Jászárokszállási Polgármesteri Hivatal	4
16.	Jászberény Városi Önkormányzat	Jászberényi Polgármesteri Hivatal	4
17.	Jászboldogháza Községi Önkormányzat	Jászteleki Közös Önkormányzati Hivatal	1
18.	Jászdózsa Községi Önkormányzat	Jászdózsai Polgármesteri Hivatal	5
19.	Jászfelsőszentgyörgy Községi Önkormányzat	Jászfelsőszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal	4
20.	Jászfényszaru Város Önkormányzata	Jászfényszarui Közös Önkormányzati Hivatal	4
21.	Jászivány Községi Önkormányzat	Jászszentandrási Közös Önkormányzati Hivatal	4
22.	Jászjákóhalma Községi Önkormányzat	Jászjákóhalmai Polgármesteri Hivatal	4
23.	Jászkisér Város Önkormányzata	Jászkiséri Polgármesteri Hivatal	3
24.	Jászladány Nagykozségi Önkormányzat	Jászladányi Polgármesteri Hivatal	3
25.	Jászszentandrás Községi Önkormányzat	Jászszentandrási Közös Önkormányzati Hivatal	4
26.	Jásztelek Községi Önkormányzat	Jászteleki Közös Önkormányzati Hivatal	1
27.	Karcag Városi Önkormányzat	Karcagi Polgármesteri Hivatal	4
28.	Kenderes Városi Önkormányzat	Kenderesi Polgármesteri Hivatal	1
29.	Kengyel Községi Önkormányzat	Kengyeli Polgármesteri Hivatal	3
30.	Kétpó Község Önkormányzata	Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal	5
31.	Kisújszállás Város Önkormányzata	Kisújszállási Polgármesteri Hivatal	4
32.	Kőtelek Községi Önkormányzat	Kőteleki Közös Önkormányzati Hivatal	5
33.	Kuncsorba Községi Önkormányzat	Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal	5
34.	Kunhegyes Város Önkormányzata	Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal	5
35.	Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata	Kunmadarasi Közös Önkormányzati Hivatal	5
36.	Kunszentmárton Város Önkormányzata	Kunszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal	5
37.	Martfű Város Önkormányzata	Martfűi Polgármesteri Hivatal	5
38.	Mesterszállás Községi Önkormányzat	Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal	5
39.	Mezőhék Község Önkormányzata	Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal	3
40.	Mezőtúr Város Önkormányzata	Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal	5
41.	Nagyiván Községi Önkormányzat	Tiszaigari Közös Önkormányzati Hivatal	5
42.	Nagykörű Községi Önkormányzat	Nagykörűi Közös Önkormányzati Hivatal	3
43.	Nagyrév Község Önkormányzat	Tiszakürti Közös Önkormányzati Hivatal	4

44.	Ócsod Nagyközségi Önkormányzat	Ócsödi Polgármesteri Hivatal	4
45.	Örményes Községi Önkormányzat	Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal	2
46.	Pusztamonostor Községi Önkormányzat	Jászfényszarui Közös Önkormányzati Hivatal	4
47.	Rákóczifalva Városi Önkormányzat	Rákóczifalvai Polgármesteri Hivatal	3
48.	Rákócziújfalu Községi Önkormányzat	Rákócziújfalui Polgármesteri Hivatal	4
49.	Szajol Községi Önkormányzat	Szajoli Polgármesteri Hivatal	5
50.	Szászberek Községi Önkormányzat	Besenyszögi Közös Önkormányzati Hivatal	4
51.	Szelevény Községi Önkormányzat	Tiszasasi Közös Önkormányzati Hivatal	4
52.	Tiszabő Községi Önkormányzat	Tiszaböi Polgármesteri Hivatal	5
53.	Tiszabura Községi Önkormányzat	Tiszaburai Polgármesteri Hivatal	5
54.	Tiszaderzs Községi Önkormányzat	Tiszaigari Közös Önkormányzati Hivatal	5
55.	Tiszaföldvár Város Önkormányzata	Tiszaföldvári Polgármesteri Hivatal	5
56.	Tiszafüred Város Önkormányzata	Tiszafüredi Közös Önkormányzati Hivatal	5
57.	Tiszagyenda Községi Önkormányzat	Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal	5
58.	Tiszaigar Községi Önkormányzat	Tiszaigari Közös Önkormányzati Hivatal	5
59.	Tiszainoka Község Önkormányzat	Cibakházi Közös Önkormányzati Hivatal	5
60.	Tiszajenő Községi Önkormányzat	Tiszajenői Közös Önkormányzati Hivatal	5
61.	Tiszakürt Község Önkormányzat	Tiszakurti Közös Önkormányzati Hivatal	4
62.	Tiszaörs Községi Önkormányzat	Tiszaszentimrei Közös Önkormányzati Hivatal	5
63.	Tiszapuspöki Községi Önkormányzat	Tiszapüspöki Polgármesteri Hivatal	4
64.	Tiszaroff Községi Önkormányzat	Tiszaroffi Közös Önkormányzati Hivatal	5
65.	Tiszasas Községi Önkormányzat	Tiszasasi Közös Önkormányzati Hivatal	4
66.	Tiszasüly Községi Önkormányzat	Kőteleki Közös Önkormányzati Hivatal	5
67.	Tiszaszentimre Községi Önkormányzat	Tiszaszentimrei Közös Önkormányzati Hivatal	4
68.	Tiszaszőlős Községi Önkormányzat	Tiszafüredi Közös Önkormányzati Hivatal	5
69.	Tiszatenyő Községi Önkormányzat	Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal	3
70.	Tiszavárkony Község Önkormányzata	Tiszajenői Közös Önkormányzati Hivatal	5
71.	Tomajmonostora Községi Önkormányzat	Abádszalóki Közös Önkormányzati Hivatal	5
72.	Tószeg Községi Önkormányzat	Tószegi Polgármesteri Hivatal	1
73.	Törökszentmiklós Városi Önkormányzat	Törökszentmiklósi Polgármesteri Hivatal	4
74.	Túrkeve Városi Önkormányzat	Túrkevei Polgármesteri Hivatal	5
75.	Újszász Városi Önkormányzat	Újszászi Polgármesteri Hivatal	5
76.	Vezseny Községi Önkormányzat	Tiszajenői Közös Önkormányzati Hivatal	5
77.	Zagyvarékas Község Önkormányzata	Zagyvarékasi Polgármesteri Hivatal	3

III. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE SORÁN ÉRTÉKELT 26 DOKUMENTUM MEGNEVEZÉSE

	Hivatal		Önkormányzat
1	Szervezeti és működési szabályzat	1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet
1a	Szervezeti felépítés és a működés rendje, szervezeti egységek megnevezése	1a	Átruházott hatáskörök, önkormányzat szervei, jogállása, vagyonnyilatkozat bizottság
2	A vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat		
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről		
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje		
4a	bejelentő védelme, tájékoztatása		
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje		
5a	kockázatok felmérésének kötelezettsége kiértékelés		
6	Számviteli politika	2	Számviteli politika
6a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	2a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata
7a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	3a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata
8a	követetések értékelésének szabályai	4a	követetések értékelésének szabályai
9	Pénzkezelési szabályzat	5	Pénzkezelési szabályzat
9a	napi készpénz záró állomány	5a	napi készpénz záró állomány
10	Számlarend	6	Számlarend
10a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	6a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
11	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	7	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat
12a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása	8a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás
14	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása	10	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása
14a	elfogadható ajándék mértéke	10a	elfogadható ajándék mértéke
15	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje	11	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

IV. SZ. MELLÉKLET: ÉRTÉKELÉSI KERETRENDSZER

Az önkormányzatok kockázati csoportba sorolásának (osztályozásának) értékelési keretrendszere

I. Dokumentumokkal rendelkezés

I.1. Azok a lényeges dokumentumok, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát

- képviselő-testületi SZMSZ-ről szóló rendelet
- hivatali SZMSZ
- a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok
- számviteli politika
- eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, kiemelten amennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága
- eszközök és források értékelési szabályzata, kiemelten a követelések értékelésének szabályai
- pénzkezelési szabályzat, kiemelten a napi készpénz záró állomány (hivatal)
- főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
- beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
- a kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás

I.2. Jogszabály által elő nem írt (helyénvalósági) dokumentumok

- az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának rendje
- a közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

II. Az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati értékelése

II.1. Nem kockázatos: a megnevezett adatokkal rendelkezett és a törvényi határidőn belül hiánytalanul rendelkezésre bocsátotta

II.2. Kiemelten magas kockázatú: a megnevezett adatokat külön figyelemfelhívásra sem bocsátotta rendelkezésre

III. Figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati értékelése

III.1. Alacsony kockázatú: együttműködése a figyelemfelhívó levéllel összhangban volt.

III.2. Közepes kockázatú: a figyelemfelhívó levélben foglaltaktól eltérő együttműködést tanúsított.

III.3. Magas kockázatú: nem reagált, így nem volt együttműködő.

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel" az integritás „jelző" dokumentumai és a vezetői magatartás tényhelyzeteinek értékelése alapján történt. Az értékelt dokumentumokhoz, nyilvántartásokhoz, kockázati besorolásokhoz minden esetben pontszám került hozzárendelésre, amelyek értéke alapján kockázati csoportba kerültek besorolásra 1-től (legmagasabb kockázat) 5-ig (legalacsonyabb kockázat) tartó skálán.

Az első lépésben azonosításra kerültek azok az önkormányzati szabályozások és nyilvántartások, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát.

Második lépésben az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Harmadik lépésben a figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Az összesített értékelést rontotta, amennyiben

- az integritás szempontjából meghatározó dokumentumok – képviselő-testületi SZMSZ, valamint a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok meghatározása – hiányoztak, és azok javítása érdekében a figyelemfelhívó levél hatására sem történt intézkedés;
- az ellenőrzött adatokat nem bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére, majd a javításra vonatkozó figyelemfelhívó levél következtében sem.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

[1] Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
[2] Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország önkormányzatairól
[3] ÁSZ	Állami Számvevőszék
[4] ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
[5] ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 3/2019. (XII. 23.), 4/2020. (VII.31.), 7/2020. (XII.28.) ÁSZ utasítások az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról
[6] Bkr.	370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
[7] Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54
TEL: +36 1 484 9100
email: szamvevoszek@asz.hu
web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu